

## ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З КРАЇНАМИ-ЧЛЕНАМИ ЄС В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

*О. В. Горняк, д. е. н., професор, О. В. Бабанська, викладач, olga\_B-05@mail.ru,  
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

**Методологія дослідження.** Результати отримані за рахунок застосування наступних методів: аналізу та синтезу – при обґрунтуванні пошукових питань та дослідницьких гіпотез для проведення анкетування підприємців Одеського регіону; анкетування – для отримання інформації щодо тенденцій розвитку транскордонного співробітництва в Одеській області; статистичного аналізу – при обробці результатів анкетування.

**Результати.** У статті досліджено сучасний стан розвитку транскордонного співробітництва в Одеській області та визначено його основні чинники. На основі результатів опитування підприємців, які мешкають в даному регіоні, виявлено низку управлінських проблем місцевої влади в організації та розвитку транскордонного співробітництва. Окреслено напрямки підвищення ефективності транскордонного економічного співробітництва Одеської області з країнами-членами ЄС в межах удосконалення регіональної програми транскордонного співробітництва та розробки дієвих механізмів її імплементації в Одеській області.

**Новизна.** Розроблено пошукові питання та дослідницькі гіпотези для проведення анкетування підприємців Одеського регіону. З'ясовано проблеми, пов'язані з веденням бізнесу підприємцями та можливість їх вирішення шляхом розвитку транскордонного співробітництва. Визначено ступінь розвитку і більш ефективні види ділових зв'язків, найбільш привабливі та ефективні форми виробничої та науково-технологічної співпраці підприємств регіону із закордонними партнерами.

**Практична значущість.** Результати дослідження можуть бути використані органами місцевої влади при формуванні та реалізації політики транскордонного співробітництва.

**Ключові слова:** транскордонне співробітництво, чинники розвитку транскордонного співробітництва, підприємства регіону, співпраця з країнами-членами ЄС.

### Література

1. Старостіна А. О. Маркетингові дослідження національних і міжнародних ринків: підручник. / А. О. Старостіна. – К. : ТОВ «Лазарит-Поліграф», 2012 – 480 с.  
Starostina A. O. *Marketynhovi doslidzhennia natsionalnykh i mizhnarodnykh rynkiv* [Marketing research of national and international markets]: handbook. / A. O. Starostina. – K. : Ltd. «Lazaryt-Polygraph», 2012 – 480 p.
2. Устименко М. В. Міжнародні кластери у підвищенні інноваційного рівня господарської діяльності суб'єктів підприємництва Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics., 2015, issue 8 (173), pages 59–65.  
Ustymenko M. V. *Mizhnarodnidni klasteri u pidvyzhchenni innovatsiynoho rivnia hospodarskoi diialnosti subiektiv pidpriemnytstva* [International clusters in raising the innovation level of economic activity of business entities]. Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University. Series: Economics, 2015, issue 8 (173), pages 59–65.
3. Kowalski A. M. The Role of Innovative Clusters in the Process of Internationalization of Firms Journal of Economics, Business and Management, Vol. 2, No. 3, August 2014. DOI: dx.doi.org/10.7763/ JOEBM.2014.V2.121